

Prioritering av innsats mot karplanter

Astrid Skrindo

PhD, forsker

Astrid.skrindo@nina.no

95088559

Prosjektene er gjort på
oppdrag for Miljødirektoratet,
av Menon og NINA

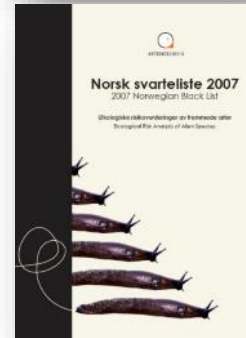

Vanskelige arter og vanskelige valg

- Prioritering av innsats mot fremmede karplanter
 - ▶ Oppsummerende temahefte

Et lite tilbakeblikk:

2007

2009

2012

2015

2018

2020

Lov om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven)

Dato	LOV-2009-06-19-100
Departement	Klima- og miljødepartementet
Sist endret	LOV-2021-05-07-34 fra 01.06.2021
Publisert i	2009 hefte 7
Ikrafttredelse	01.07.2009, 01.02.2011, 01.07.2012, 01.01.2018, Kongeriksloven 2021-05-07-34
Endrer	LOV-1979-05-19-03, LOV-1981-05-29-36, LOV-1992-05-15-47
Konngjort	19.06.2009 kl. 16:45
Rettstil	02.07.2021 (faglige forklaringer for lov, UU-tilpasser)
Kontrollert	Naturmangfoldloven - nml

Forskrift om fremmede organismer

Dato	FRS-2015-04-19-010
Departement	Klima- og miljødepartementet
Sist endret	FRS-2021-05-07-34 fra 01.06.2021
Publisert i	2015 hefte 7
Ikrafttredelse	01.07.2015, 01.02.2011, 01.07.2012, 01.01.2018, Kongeriksloven 2021-05-07-34
Endrer	FRS-2009-05-19-03, FRS-2010-05-29-36, FRS-2012-05-15-47
Konngjort	19.06.2009 kl. 16:45
Rettstil	02.07.2021 (faglige forklaringer for lov, UU-tilpasser)
Kontrollert	Naturmangfoldloven - nml

Hva nå?

3.7

Prioritering av fremmede skadelige arter for tiltak

Tiltak	Tema for tiltak	Hovedansvar	Delansvar
13	Prioritering av tiltak – kartlegging, overvåking og tidlig varsling	Miljødirektoratet	Direktoratsforumet
14	Utvikle prinsipper/kriterier for prioritering av organismer	Miljødirektoratet	Direktoratsforumet
15	Prioritering av fremmede organismer og tiltak mot disse	Miljødirektoratet	Direktoratsforumet

Kunnskapsgrunnlag

www.nina.no

1432 Fremmede skadelige karplanter – Bekjempelsesmetodikk og spredningshindrende tiltak

NINA Rapport

Rakel Blaabli, Anders Oftten, Kristin Magnussen, Siri Lie Olsen og Kristine Bakke Westergaard

NINA Norsk institutt for naturforskning

VISTA ANALYSE

Samfunnsøkonomiske kostnader ved fremmede arter i Norge: Metodeutvikling og noen foreløpige tall

Kristin Magnussen, Henrik Lindhjem, Simen Pedersen, Børre Dervo

VISTA ANALYSE AS

www.nina.no

1256 Spredning av fremmede arter med planteimport til Norge II – jakten fortsetter ...

NINA Rapport

Anders Endrestøl, Oddvar Hanssen, Anders Oftten, Odd Stabbetorp, Arnstein Staverløkk, Kristine Bakke Westergaard, Frode Øktegaard og Jan Ove Gjershaug

MENON ECONOMICS

RAPPORT

GRUNNLAG FOR PRIORITERING AV INNSATS MOT FREMMEDE ARTER

MENON-PUBLIKASJON NR. 116/2018 M-1239 | 2018

Av Kristin Magnussen, Sofie Waage Skjeflo, Siri Lie Olsen, Hanne Sandvik og Jørn Thomassen

MENON ECONOMICS

RAPPORT

VERDSETTING AV MILJØLEMPENE VED FREMMEDE HAGEPLANTER OG BLINDPASSASJERER – ET PILOTPROSJEKT

MENON-PUBLIKASJON NR. 83/2017

Av Kristin Magnussen, Sofie W. Skjeflo, Caroline W. Gierlef, Siri Voll Dombås, Inga Brateng, Rakel Blaabli, Eivind Aaronsen ++

www.nina.no

1738 Overvåking av spredningsveien planteimport

NINA Rapport

Sluttrapport for 2019

Kristine Bakke Westergaard, Anders Endrestøl, Oddvar Hanssen, Anders Oftten, Jens Åström, Frode Fossey, Markus Antti Mikael Majaneva, Marie Davey, Hege Brandsegg, Arnstein Staverløkk

RAPPORT

KOST-NYTTE-VURDERINGER FOR FREMMEDE SKADELIGE KARPLANTER

MENON-PUBLIKASJON NR. 108/2019 M1569 | 2019

Av Kristin Magnussen, Nina Bruvik Westberg, Rakel Blaabli, Maria Rød og Anders Oftten

www.nina.no

1729 Tidlig oppdagelse av nye fremmede arter i Norge

NINA Rapport

Uttesting og videreutvikling av overvåkingssystem for fremmede terrestriske karplanter og insekter

Rannveig M. Jacobsen, Anders Endrestøl, Kristin Magnussen, Frode Fossey, Hege Brandsegg, Marie Davey, Øyvind Nystad Handberg, Oddvar Hanssen, Markus Antti Mikael Majaneva, Ståle Navrud, Anders Oftten, Brett K. Sandercock, Jens Åström

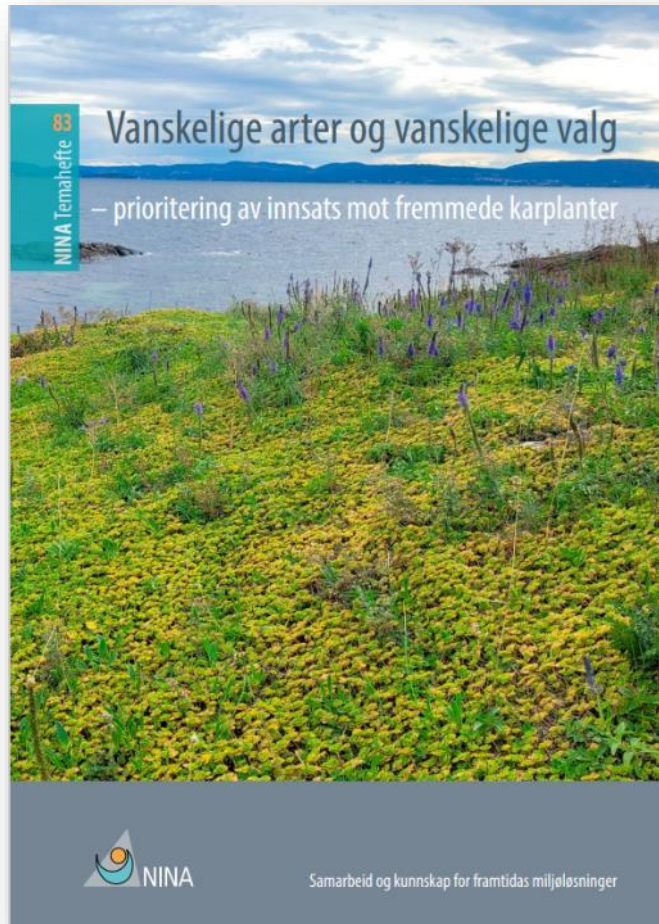

MENON-PUBLIKASJON NR. 117/2020 M-1795 | 2020

Kristin Magnussen, Nina Bruvik Westberg, Rakel Blaabli og Linn Vassvik

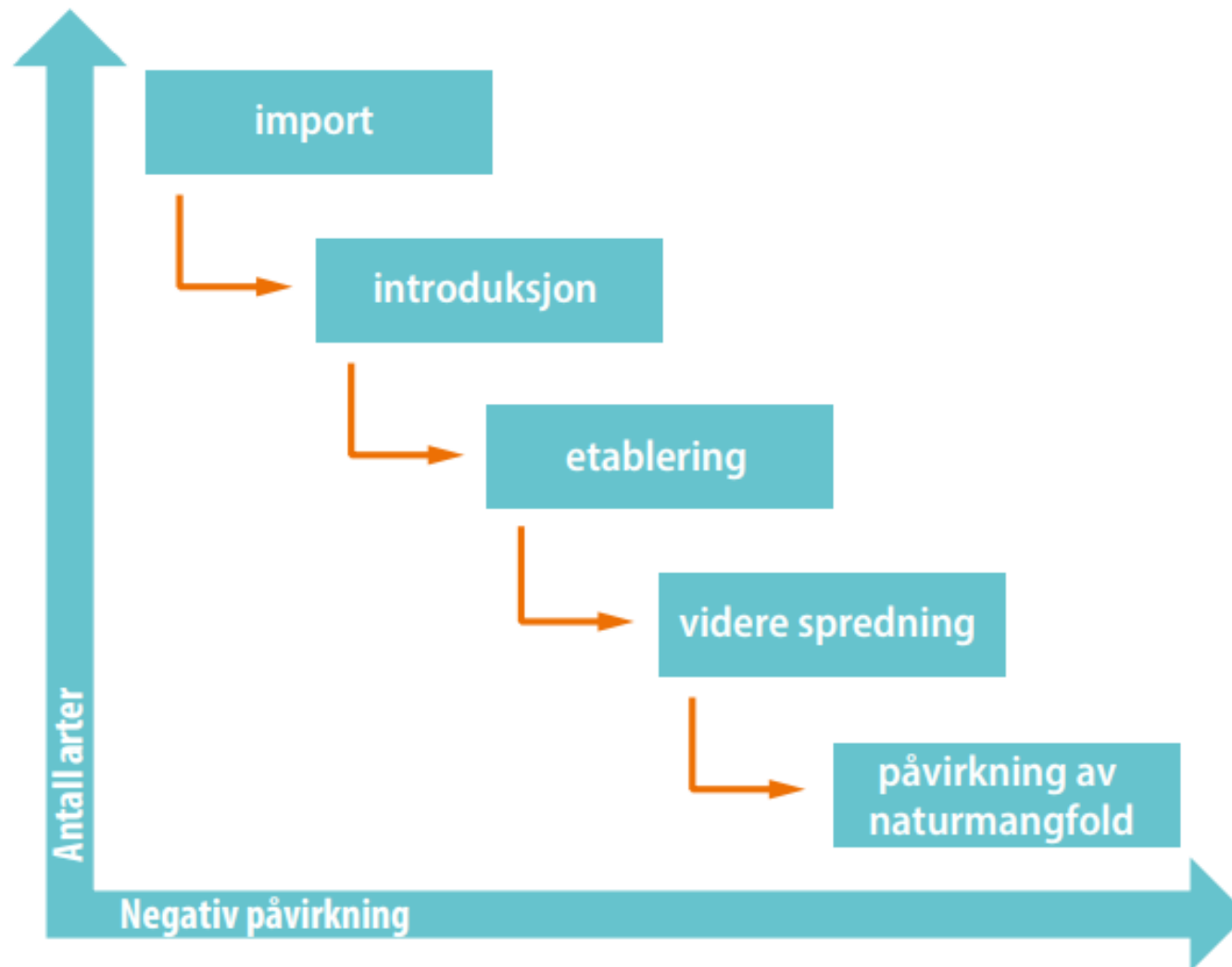
Innholdet i temaheftet

- Prinsipielle betraktninger om prioritering
- Råd og kunnskapshull om
 - ▶ Nasjonal utryddelse
 - ▶ Regional utryddelse
 - ▶ Lokal utryddelse
 - ▶ Hindre videre spredning

+mer

Vanlig spredningsforløp

**Prinsipielle
betragtninger
rundt
prioritering**

Prinsipielle betraktninger...

Økologisk

1. Hindre introduksjon og etablering av fremmede arter som har stor negativ økologisk risiko (SE, HI)
2. Utrydde fremmede arter fra områder der de utgjør en konkret trussel mot naturmangfoldet
3. Hindre introduksjon og etablering av fremmede arter som ikke har (stor) negativ økologisk risiko (PH, LO, NK) i viktige naturområder
4. Hindre introduksjon og etablering av fremmede arter som ikke har stor negativ økologisk risiko (PH, LO, NK) i hele landet
5. Utrydde fremmede arter som utgjør en trussel mot naturmangfoldet fra hele landet
6. Bekjempe fremmede arter som hittil ikke har vært noen stor trussel mot naturmangfoldet

Samfunnsøkonomisk

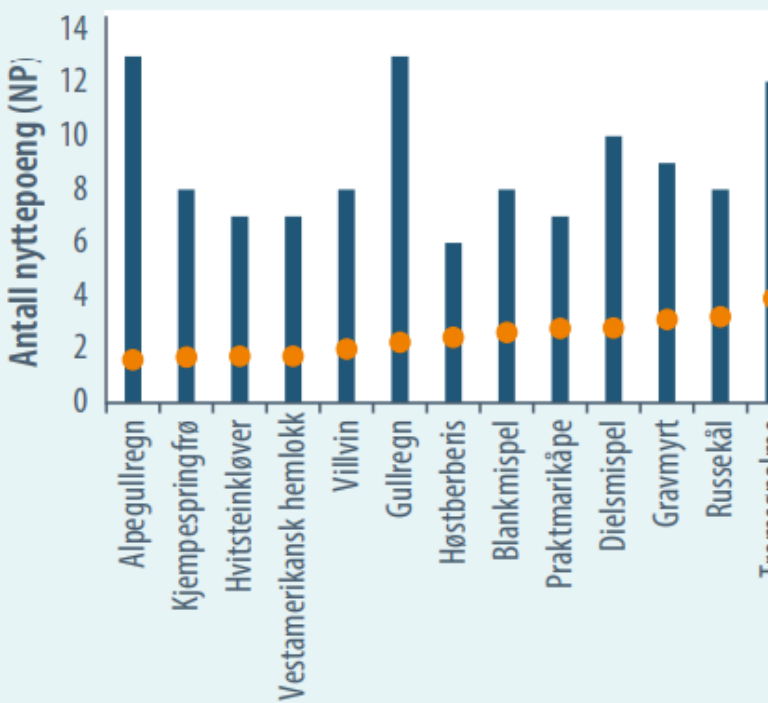
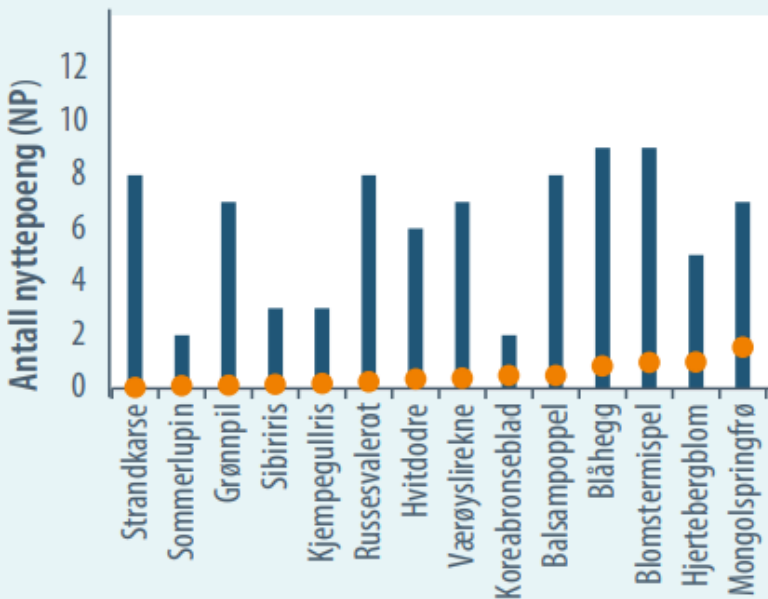
Nytten av et tiltak veies mot **kostnaden** av tiltaket.

Nytten: Både ift naturmangfold, men også alle andre økosystemtjenester

Tenk om...

... vi visste hvor mye det kostet å fjerne hver eneste fremmedart og at vi visste hvor stor nytte samfunnet fikk av bekjempelsen!

HUSK:
Datagrunnlaget
er, dessverre, svakt...

MEN:
Viktig å bruke resultatene
sammen med andre
kriterier!

Figur 2: Kostnad pr nyttepoeng

- Tre ulike prisklasser
- Nyttepoeng
- Kostnader for å bekjempe fra hele landet

Figur 2

Nasjonal utryddelse

Suksesskriterier for utryddelse:

- Få, kjente forekomster
- Begrenset areal
- Ett- eller få-årige arter
- Sprer seg relativt kort
- Effektiv, billig og enkel bekjempelsesmetode

Status i Norge

- Mangler full kartlegging
- Derfor er dette usikkert
- Dette vet vi nok om
- Dette vet vi kanskje nok om
- Veldig dårlig kunnskap om effekten av bekjempelse på de relevante artene...

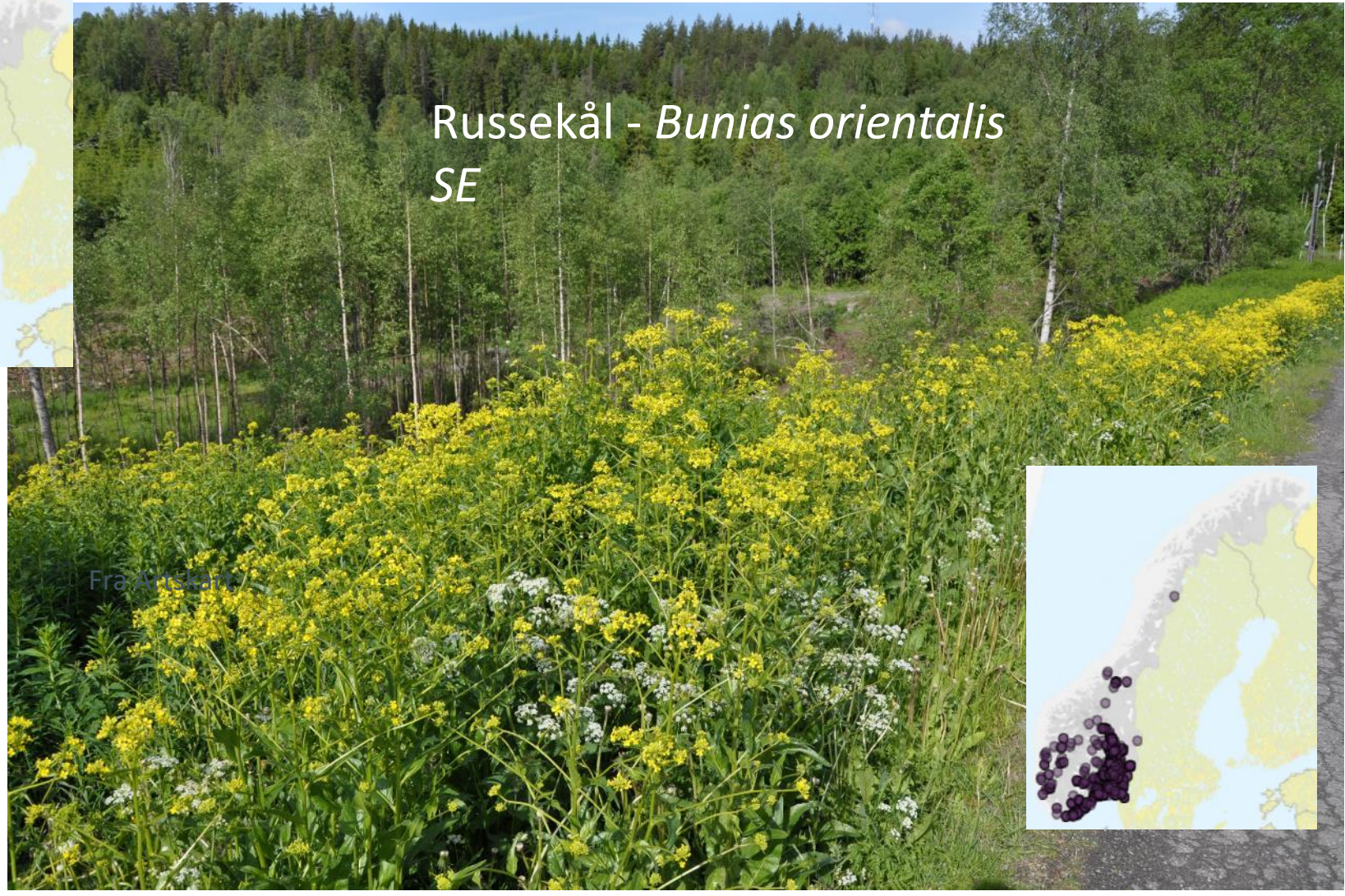
Regional utryddelse -eksempler

Boersvineblom -
Senecio inaequidens

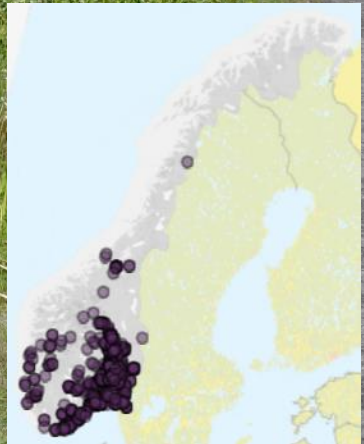
SE

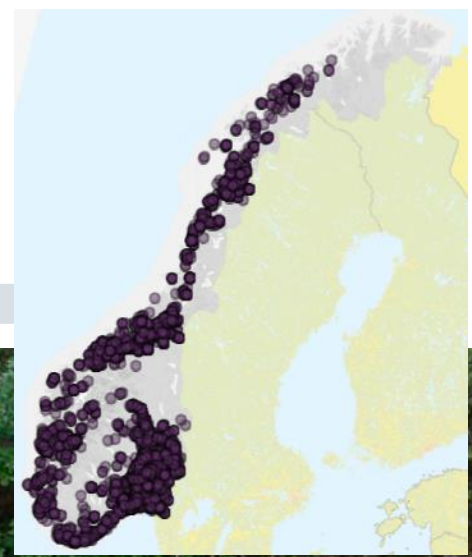
Russekål - *Bunias orientalis*
SE

Fra Artskart

Lokal utryddelse

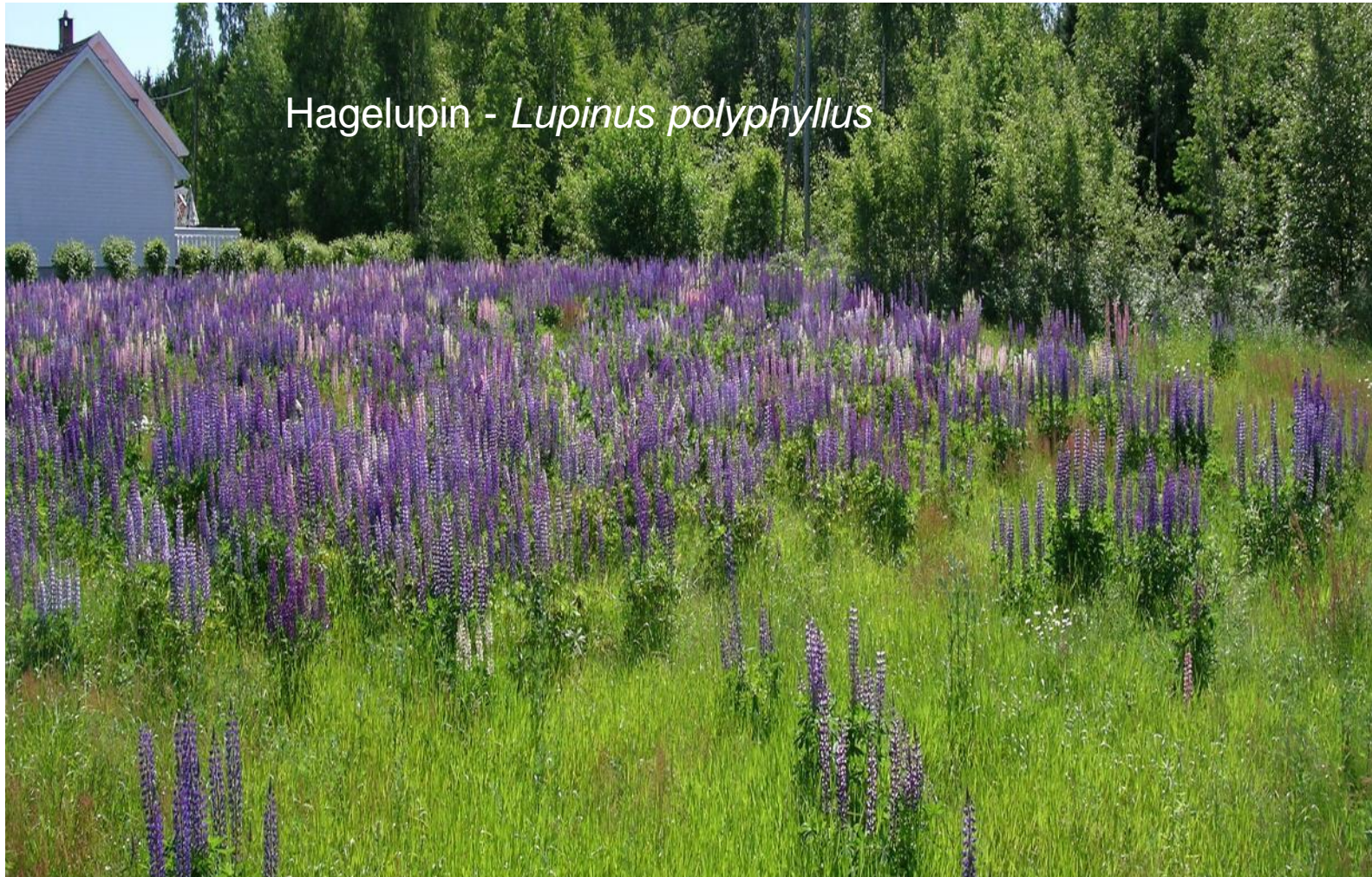

Tabell 7-11 Nåverdi av tiltakskostnad i 2019-kroner knyttet til fastsatte målsettinger

Tiltaks- pakke	Tiltak	Kostnad per dekar	Tiltakskostnad Målsetting 1	Sannsynlighet for måloppnåelse
1	Luking/kapping	60 300 kr	1 104 – 2 207,9 millioner	75-100%
2	Slått	2 900 kr	52,3 – 104,5 millioner	75-100%
3	Varmtvannsbehandling	11 400 kr	207,7 - 415,4 millioner	75-100%

Kjempespringfrø - *Impatiens glandulifera*

Hindre videre spredning

Arter og områder I sammenheng

Gravbergknapp (*Phedimus spurius*) utkonkurrerer aksveronika (*Veronica spicata*) som er kategorisert som sårbar (VU) på rødlista (2021) i den utvalgte naturtypen åpen grunnlendt kalkmark i boreonemoral sone

Hva med parkslirekne????

Hva med parkslirekne????

Tabell 7-43 Nåverdi av tiltakskostnad i 2019-kroner benyttet til fastsatte målsettinger

Tiltaks-pakke	Tiltak	Kostnad per dekar	Tiltakskostnad	Målsetting 1	Sannsynlighet for måloppnåelse
1	Oppgraving og nedgraving	3 911 500 kr	102 968,6 - 411 874,4 millioner		75-100%
2	Varmebehandling	2 597 800 kr	68 384,6 - 273 538,5 millioner		75-100%
3	Sprøyting	313 000 kr	8 238,5 - 32 954,1 millioner		25-75%
4	Sprøyting og tildekking	448 600 kr	11 808,9 - 47 235,6 millioner		25-75%

Hva med parkslirekne????

Så hva nå?

–Enda mer behov for kunnskap...

- ...for systematiske studier av bekjempelsesprosjekter
- ... kunnskap om bekjempelsesmetoder
- ...sosio-økonomiske virkninger
- ...videreutvikling av de samfunnsøkonomiske metodene
- Behov for et kompetansesenter!

Takk for meg!

Astrid Skrindo

astrid.skrindo@nina.no

95088559

Legepestrot